

SU • ILMIÖ

Suomalaisista tuli suklaakansa

Suomalaiset syytävät suklaata suuhunsa yhä kiihtyvää tahtiä. Toiseksi ovat jääneet tähän saakka ykkösherkun paikkaa pitäneet sokerimakeisetkin. Suklaa-asiantuntija **Reetta Monto** Cloetta Fazerilta kuvaa kehitystä yhdellä sanalla: suklaabuumi. Se on kestänyt jo muutaman vuoden, eikä lopputa näy. Monto ynnäilee, että jokainen suomalainen syö jo keskimäärin seitsemän kiloa suklaata vuodessa.

– Tarkat luvut ovat tiedossa vasta viime vuodelta, mutta oman myyntimme pohjalta arvioimme, että kulutus ylittää tänä vuonna seitsemän kilon rajan.

Vielä vuosikymmenen alussa suomalaisen suklaakuorma oli neljän ja viiden kilon välillä.

– Nousu on ollut huimaa. Suklaa ohitti sokerimakeisten kulutuksen viime vuoden lopulla. Nykyään sijoitumme eurooppalaisissa suklaavertailuissa jo keskitasolle, kun vuosikymmenen alussa olimme vielä häntäpäässä.

Ahkerimmin suklaata syövät sveitsiläiset ja britit, jotka ahmivat sitä noin kymmenen kiloa suuta kohden. Karkkien syönnissä taas suomalaiset kuuluvat Euroopan kärkipäähän. Sokerimakeisten myynti on laskenut elintarviketeollisuusliiton tilastojen mukaan hienoisesti vuodesta 2005 lähtien.

Herkkusuihin oppoa vuodessa jo keskimäärin seitsemän kiloa suklaata. Tummiin suklaiden myynti kasvaa nopeimmin, mutta maitosuklaan valtasema on silti säilynyt.

JOUNI PIHLAJASAARI
KUVAT: JOHANNES TERVO

EUROOPPALAISUUS on sana, joka vilahtelee tiheään suklaakeskustelussa. Opittuaan länsimaiset juomatavat ovat suomalaiset ryhtyneet opiskelemaan enemmän eurooppalaisiksi myös suklaa-asioissa. Näkyvin ilmiö on tumman suklaan kasvanut myynti. Tumma suklaaksi kelpuutetaan herkkä, jossa on vähintään 35 prosenttia kaakaota.

– Viime vuonna tummiin suklaiden myynti nousi kymmenen prosenttia. Tänä vuonna omien tummiin suklaiden myyntimme on kaksinkertaistunut, laskee Monto.

Täydelliseen takinkääntöön suomalaiset eivät ole kuitenkaan suostuneet. Tumman suklaan myynti on edelleen vain murto-osa maitosuklaiden menekistä. Pandan markkinointipäällikkö **Johan Jakobsson** on huomannut, että suomalaiset turvaavat yhä herkästi kaikkein perinteisimpiin tuotteisiin.

JOS ON suklaan syöjien makeanhimo nousut, ovat markkinavoimatkin hoitaneet osansa. Kauppiaiden on täytyntä lisätä makeishyllyihin mittaa, jotta kaikki uutuustuotteet maistuivat mukaan. Buumi on synnyttänyt myös useita alan erikoisliikkeitä ja järjestetään viikon kuluu Helsingissä Suomen ensimmäiset suklaafestivaalitkin.

– Tarjonnan kasvu on merkittävä syy myös kulutuksen nousuun, myöntää Monto.

Mielikuvituksen puutteesta markkinavoimia ei voi liioin syyttää, sillä suklaahyllylle on loihdittu mitä erikoisimpia virityksiä. Suklaaseen on sekoitettu jo pähkinät, marjat, hedelmät, karkit ja vähintään puolet maustehyllyn valikoimasta.

Jakobsson ennustaa, että tuotteita kehitetään tulevaisuudessa tarkasti kuluttajien tarpeisiin. Monto lupaa jatkossakin ”jämmittäviä ja yllättäviä” yhdistelmiä. Yhdeksi muotisunnaksi he mainitsevat myös luksustuotteet.

ENÄÄ TARVITAAN selitys. Mistä suklaan kasvava kulutus kertoo?

Jakobsson ja Monto nostavat esiin hemmottelun ja elämyksellisyyden. Suomalaiset haluavat palkita itsensä yhä kiihtyvässä elämän oravanpyörässä.

Monto liittyy suklaamuodin myös vallitsevaan ruokabuumiin. Hän korostaa, että suklaan käyttö on monipuolistunut. Suomalaiset ovat ihastuneet yhä enemmän esimerkiksi suklaaleivonnaisiin.

– Kiireisen arjen vastapainoksi ihmiset saavat vapaa-aikoinaan ruokaan ja sen valmistamiseen. Uskallamme kokeilla vaativien ruokalajeja ja nauttia niistä ystävien ja läheisten kanssa. Suklaa sopii hyvin yhteen suolaisen keittien kanssa. Suklaa korvaa yhä useammin esimerkiksi jälkiruuat. ●

Suvaitsevaisten suklaanmaistajien seura

Suklaan houkutteleva ulkonäkö on yhä tärkeämpi asia monelle herkuttelijalle.

Tv:n kokkiohjelma viihdytti **Jarkko Karhusta** tylsänä sunnuntaipäivänä. Ohjelmassa maisteltiin suklaita. Mies keksi, että suklaa olisi loistava tekosyy kerätä hyvät ystävät säännöllisesti yhteen. Maisteltiin suklaita ja arvioitiin niitä leikkimielellä. Elettiin keväältävea 2005.

Reilut kolme vuotta myöhemmin idea voi paksusti. Yhdeksän ihmisen kaveriporukka on laajentunut neljäksikymmeneksi herkkuksiksi. Eniten heitä on Oulussa ja pääkaupunkiseudulla, mutta yksittäisiä jäseniä on liittynyt mukaan muualtakin. Karhunen on Oulun suklaayhdistyksen itseoikeutettu puheenjohtaja.

– Emme hae uusia jäseniä aktiivisesti, mutta kaikki ovat tervetulleita. On ehkä kasvavan suklaabuumin ansiota, että jäsenmäärä on lisääntynyt tänäkin verran, pohtii Karhunen.

Yhdistyksen väki kerääntyy kerran kuukaudessa Oulussa ja pääkaupunkiseudulla maistelemaan suklaita. Arviot laitetaan yhdistyksen internetsivuille, joille syötetään myös etäjäsenien mielipiteet.

– Olen itse kirjoittanut arvion lähes 1 100 suklaasta, ynnäilee Karhunen.

SUOMEN AINOAN suklaayhdistyksen alkua ajoista lähtien on ollut selvää, että herkkusuisa on eroja, mutta jokaisen mielipidettä kunnioitetaan. Jos jonkun suu suklaan herkuksi kertoo, se sitä olkoon. Tämä ei estä välillä värikästäkään sanailua.

– Makuasioista saa ja pitää kiistellä, tähden-

tää yksi perustajajäsenistä, **Satu Hanhineva**. Yhdistysläisten arviot herättävät välillä kipaakakin vastakaikua muissa suklaansyöjissä. Eniten kansalaisia tuntuu rassaavan se, että parhaat pisteet menevät maitosuklaalle.

– Meitä on kehoitettu vaihtamaan nimeämme maitosuklaayhdistykseksi, naurahtaa varapuheenjohtaja Hanhineva.

Karhunen korostaa, että heille arvioitavaksi kelpaavat kaikki tuotteet, joiden tuoteselosteesta löytyy sana suklaa tai kaakaota.

– Meillä saa pitää jopa valkoisesta suklaasta, vaikka siinä ei ole lainkaan kaakaomassaa.

OULUUN PARI vuotta sitten muuttanut **Hanna Pihlajamäki** löysi yhdistyksen lehtijutun avulla viime keväänä.

– Luulin, että täällä maistellaan tummaa suklaata sormi pystyssä, hän muistelee ennakkoluuloaan.

Jotkut maitosuklaan ystävät myöntävät omankin maun tummentuneen, vaikka TOP 5 -listalleen harva tummia suklaita vielä kelpuuttaakaan.

Yksi asia puheenjohtajaa tumman suklaan hypetyksessä kuitenkin risoo.

– Joka käänteessä mainitaan terveellisistä flavonoideista, mutta juuri kukaan ei muista kertoa, että vaikutuksen saavuttamiseksi tummaakin suklaata saa syödä vain palan päivässä. Jos syöt levyn, on se aivan yhtä epäterveellistä kuin vaaleakin suklaa.

Pihlajamäki huomauttaa, että ihmisen on hyvä syödä terveeksi, mutta välillä myös mielenterveydeksi.

YHDISTYKSEN tilaisuuksissa suklaat tarjolla ilman kääreitä, jotta maistajalla olisi mahdollisimman vähän ennakkotietoa herkusta. Hanhineva kertoo, että välillä toisen suu sanoo, että täytteenä on mansikkaa, vaikka itse luulee herkuttelevansa päärynäsuklaalla.

– Yhdessä kokouksessa maistettavat tuotteet on rajattu kahdeksaan. Itse olen jo muutaman laadun jälkeen aivan ähkyssä, vaikka yhtä suklaata otetaankin vain pieni pala. Maisteleminen on yllättävän rankkaa, kertoo Hanhineva.

Jos makuja on monia, riittää puheenjohtajan mukaan myös erilaisia syöntityylejä.

– Osa on kirjoittanut testikohteesta monta riviä ennen kuin pala on edes kädessä. Jotkut haistelevat suklaata ensin pitkään ja katselevat sitä jopa valoa vasten. Osa taas tunkee herkun suoraan suuhun. Muutamat alkavat heti myös pureksella. Itse annan suklaan sulaa rauhassa, jotta maku leviää tasaisesti, luonnehtii Karhunen.

Ammattimaistelu ei ole puheenjohtajan mukaan vienyt iloa herkuttelusta. Mässäilykin onnistuu yhä. Herkutteluhetkiin hän valitsee kuitenkin tuntuja ja turvallisia tuotteita.

– Esimerkiksi nautinnollista filmi-iltaa ei kannata riskerata sillä, että uusi suklaatuttavuus onkin pahaa. ●

Lisätietoja yhdistyksestä: www.suklaayhdistys.com

Satu Hanhineva kertoo haukkaavansa täytesuklaapalan heti puoliksi. ”Minulla on suunnaton tarve tietää, mitä täytteenä on”, hän nauraa.

Satu Hanhineva, Hanna Pihlajamäki ja Jarkko Karhunen myöntävät aina olleensa herkkusuita. Silti seitsemän kilon vuosikulutus tuntuu haastavalta. Karhunen näyttää yhden tavon ottava ensituntumaa testattavaan herkkuuun.

